

her ay düzenlenen hak edişler ile ay içerisinde yemek yiyen memurların fiilen çalıştığı iş günü sayısı dikkate alınarak adı geçen firmaya ödeme yapıldığı, ancak Devlet Memurları Yiyecek Yardımı Yönetmeliğinin 4' üncü maddesinde yer alan "Yemek bedelinin bütçeden karşılanamayan kısmı yemek yiyenlerden alınır." hükmü gereğince bu bedelin yarısının memurların maaş bordrolarından yemek adedine göre kesildiği

Kamu İdaresi Türü	Belediyeler ve Bağlı İdareler ☐
Yılı	2015
Dairesi	6
Karar No	414
İlam No	157

Tutanak Tarihi	5.1.2017
Kararın Konusu	Personel Mevzuatı ile İlgili Kararlar

Yemek Yardımı

Dosya kapsamındaki bilgi ve belgelerin incelenmesi sonucunda;

Belediye personeline yemek yardımının yemek verme yerine aylık yemek fişi (Ticket) verilmesi şeklinde yapılması sonucu kamu zararına neden olduğu iddia edilmiş ise de;

657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'nun 212'nci maddesinde; "Devlet memurlarının hangi hallerde yiyecek yardımından ne şekilde faydalanacakları ve bu yardımın uygulanması ile ilgili esaslar Maliye Bakanlığı ile Başbakanlık Devlet Personel Başkanlığının birlikte hazırlayacakları bir yönetmelik ile tesbit olunur." hükmüne yer verilmiştir. Madde hükmünde, "hangi hallerde" ifadesine yer verilerek; her memurun, her hal ve şartta yemek yardımından faydalanamayacağı ifade edilmiş; memurun, hangi halde ve ne şekilde bu yardımdan faydalanacağı da Yönetmeliğe bırakılmıştır.

Anılan maddeye dayanılarak hazırlanan, Devlet Memurları Yiyecek Yardımı Yönetmeliğinin "Amaç" başlıklı 1'inci maddesinde; Yönetmeliğin amacının, Devlet Memurlarının yiyecek yardımından hangi hallerde, ne şekilde faydalanacakları ve bu yardımın uygulanması ile ilgili esasları belirlemek olduğu, "Kapsam" başlıklı 2'nci maddesinde; Yönetmeliğin 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'na tabi memurlar hakkında uygulanacağı, "Yardım Şekli" başlıklı 3'üncü maddesinde; yiyecek yardımının yemek verme şeklinde yapılacağı, bu yardım karşılığında nakden bir ödemede bulunulamayacağı, "Yardımın

Şartları" başlıklı 5'inci maddesinde; kurum bütçelerine yiyecek yardımı karşılığı olarak konulan ödeneğin, memurlara yemek vermek üzere kurulan yemek servisi, yardım sandığı, dernek veya bu mahiyetteki kuruluşa ödeneceği, yemek servisinin, yiyecek yardımından faydalanabilecek personel sayısının asgari 50 olması ve yemekhane için elverişli yer bulunması şartıyla atamaya yetkili amirin onayı ile kurulabileceği, yemek servisi için gerekli bina, tesis ve demirbaş eşyanın kurumlarca sağlanacağı, hükme bağlanmıştır.

Somut olayda;

Belediyenin personeline yemek verebileceği bir mutfak ve yemekhanesinin olmadığı, belediye çalışanlarının farklı yerlerde çalıştığı ve belediyenin kapasitesinin böyle bir yemekhane kurmaya da elverişli olmadığı, 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu'nun 4'üncü maddesine göre yemek ihtiyacının ihale yolu ile temini mümkün bulunduğundan personele verilecek öğle yemeği için 4734 sayılı Kanunu hükümleri çerçevesinde açık ihale usulü ile ihaleye çıkıldığı, ihale şartnamesine sınırlayıcı madde konulmadığı, ilçe merkezindeki lokantaların katılabileceği şekilde bir şartnamenin hazırlandığı, yapılan bu ihaleye iştirak eden şirketlerden ...A.Ş.'nin en avantajlı teklifi sunduğu, firmanın Sandıklı merkezde 4 adet lokanta ile yemek hizmeti sunmak için yapmış olduğu sözleşmeleri idareye sunması üzerine ...A.Ş. ile sözleşme imzalanarak personele yemek hizmeti verilmeye başlandığı,

Yüklenici firma tarafından Belediyede görev yapan memurlara anlaşmalı olduğu yerlerde yemek yiyebilmesi amacıyla kart dağıtıldığı, bu kartlarla memurların fiilen çalıştıkları günler için öğlen yemeği hizmetini aldıkları, firmanın bu yemek hizmeti karşılığında her ay sonunda yemek hazırlama ve dağıtım hizmeti bedelini idareye fatura ettiği,

Bu ödemenin kartla memura nakdi yardım olarak verilmediği, hizmet bedelinin karşılığı olarak firmaya ödendiği, memurların da bu kartlarla sadece yüklenici firmanın anlaşmalı olduğu

lokanta, restoran vb. yerlerden yemek hizmeti aldığı, yani idarenin fiili imkansızlıklar dolayısıyla yapamadığı yemek hazırlama ve dağıtım işini bu ihale vasıtasıyla yüklenici firma eliyle yaptığı, bu bakımdan bu uygulamanın 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 212'nci maddesine dayanılarak hazırlanan, Devlet Memurları Yiyecek Yardımı Yönetmeliğinin "Yardım Şekli" başlıklı 3'üncü maddesinde yer alan yiyecek yardımının yemek verme şeklinde yapılacağı ve bu yardım karşılığında nakden bir ödemede bulunulamayacağı hükümlerine uygun olduğu,

görülmüştür.

Öte yandan Personelin yemek ihtiyacının kurum dışında yüklenici firma ile anlaşmalı lokantalardan fiilen karşılandığı ve ortada yüklenicinin bir maliyete katlandığı karinesi geçerlidir. Yüklenici sözleşme ve şartnamede belirtilen şartları yerine getirerek verilmesi gereken hizmeti yerine getirmiştir. Zaten raporda da, yemeğin aynı olarak yenilmeyerek para temsili araçlar sağlanarak (ticket, kart) nakden bir ödeme yapıldığı iddia edilmemiştir.

Bahsi geçen Yönetmeliğin "Yardımın Şartları" başlıklı 5'inci maddesinde yer alan: "Kurum bütçelerine yiyecek yardımı karşılığı konulan ödenek memurlara yemek üzere kurulan yemek servisi, yardım sandığı, dernek veya bu mahiyette kuruluşa ödenir" hükmü karşısında, özel firmalardan yemek teminine açıkça cevaz verilmediği anlaşılmakta ise de, yükleniciye yapılan ödemenin tamamına kamu zararı diyebilmek için, bu ödemenin 5018 sayılı Kanunun 71'inci maddesinde sayılan şartları taşıması gerekmektedir. Anılan maddeye göre, yapılan bir ödemeden kamu zararı doğması için;

"a) İş, mal veya hizmet karşılığı olarak belirlenen tutardan fazla ödeme yapılması,

b) Mal alınmadan, iş veya hizmet yaptırılmadan ödeme yapılması,

- c) Transfer niteliğindeki giderlerde, fazla veya yersiz ödemede bulunulması,
- d) İş, mal veya hizmetin rayiç bedelinden daha yüksek fiyatla alınması veya yaptırılması,
- e) İdare gelirlerinin tarh, tahakkuk veya tahsil işlemlerinin mevzuata uygun bir şekilde yapılmaması,
- f) (Mülga:22/12/2005-5436/10 md.)
- g) Mevzuatında öngörülmediği halde ödeme yapılması”

hallerinden birinin gerçekleşmesi gerekmektedir. Oysa rapor konusu yemek hizmeti, idare tarafından fiilen ve aynı olarak satın alınmış olup aksini ispatlayabilecek bir bulgu mevcut değildir. Bu ödemenin tamamının kamu zararı olduğunu ileri sürebilmek için; ... Belediyesi tarafından ilgili Yönetmelik hükümlerine göre memurlara yemek vermek üzere kurulan yemek servisi, yardım sandığı, dernek veya bu mahiyette kuruluştan yemek hizmeti alındığı takdirde yemek hizmetinin daha ucuza mal edilebileceğinin ispatlanması ve bu şekilde ortaya çıkacak daha ucuz maliyet ile yükleniciye ödenen maliyet arasındaki farkın net olarak hesaplanarak ispatlanması gerekmektedir.

Kaldı ki 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu'nun 4'üncü maddesi yemek ihtiyacının ihale yolu ile teminine cevaz vermektedir.

Öte yandan Devlet Memurları Yiyecek Yardımı Yönetmeliği'nin "Yemek Servisi Giderleri" başlıklı 4'üncü maddesinde.

"Yiyecek yardımının gerektirdiği giderler, yemek maliyetlerinin yarısını aşmamak, üzere bu yönetmelik kapsamına dahil memur kadrosu adedine göre kurum bütçelerine konacak ödeneklerle karşılanır.

Ödenek dağıtımı yemek servisi kurulacak kurumdaki memur sayısı dikkate alınmak suretiyle yapılır. Yemek bedelinin bütçeden karşılanamayan kısmı yemek yiyenlerden alınır. ..." denilerek Belediye bütçesine konulan yiyecek yardımı ödeneğinden yemek

maliyetinin yarısını aşmamak üzere harcama yapılabileceği, yemek maliyetinin diğer yarısının ise yemek yiyen memurlardan alınacağı hükme bağlanmıştır.

Bu itibarla; her ay düzenlenen hak edişler ile ay içerisinde yemek yiyen memurların fiilen çalıştığı iş günü sayısı dikkate alınarak adı geçen firmaya ödeme yapıldığı, ancak Devlet Memurları Yiyecek Yardımı Yönetmeliğinin 4' üncü maddesinde yer alan "Yemek bedelinin bütçeden karşılanamayan kısmı yemek yiyenlerden alınır." hükmü gereğince bu bedelin yarısının memurların maaş bordrolarından yemek adedine göre kesildiği görüldüğünden ...-TL ödeme konusunda ilişilecek husus bulunmadığına İlamın tebliğ tarihinden itibaren altmış gün içerisinde Sayıştay Temyiz Kurulu nezdinde temyiz yolu açık olmak üzere oy birliğiyle karar verildi.